

Illustrasjon: Marvin Halleraker

Politiets narkotika-problem vokser

Kommentar

Andreas Slettholm,
kommentator

En privat forening har i praksis vært lovens forlengede arm. Det går ikke lenger.

vår havarete rusreformen. Opposisjonen sa nei til avkriminalisering av narkotika.

En viktig grunn var politiets klare motstand. Staten var bekymret for konsekvensene.

Riktignok viste politiets kronargument seg å være et årelangt myndighetsmisbruk. Politiet fryktet å miste adgangen til ransaking og rustesting av brukere.

Så viste det seg at adgangen ikke er der i dag heller.

Det er svært pinlig for politiet. Ikke minst burde det være pinlig for organisa-

sjonen som skal «heve kompetansen» på feltet. Navnet er Norsk Narkotikapolitiforening (NNPF). Som er i hardt i vær for tiden.

Twitter-avslørt samrøre

Organisasjonen er en underlig skapning. NNPF er en privat, ideell forening som for all del ikke må forveksles med politiet. Til tross for at navnet legger opp til slik forveksling. Og at flere har brukt politiuniform når de har opptrådt som medlem i foreningen.

Til tross for at organisasjonens lokallag gjerne har samme adresse som politiet. Og at Politidirektoratet har utbetalt flere millioner kroner til organisasjonen. Og at foreningen har vært sentral i politiets forebyggende kampanjer mot narkotika i idrett, uteliv og mot russ. Og at politiansatte kan få bruke arbeidstiden sin på å jobbe for foreningen, med lønn fra politiet.

Alt dette har kommet frem takket være iherdige rusliberale aktivister på Twitter. Brukere som @littufinkanskje, den tidligere SV-politikeren Jonas Ali Ghanizadeh og mange flere har gjort det sosiale mediet til en slags kontinuerlig kanal for graving i samrøre og rolleblanding. Noe av dette siver ut i de asosiale mediene. Twitter er årsaken til at man kunne lese i VG om den væpnede politikvinnen som holdt skremselsforedrag på en ungdomsskole med NNPF-logo og innhold fra 90-tallet.

Den siste saken i rekken dreier seg om et samarbeid fra 2013 i Kristiansand. Restauranter som inngikk samarbeid med NNPF skulle slippe sanksjoner fra skjenkekontrollen. Til gjengjeld måtte restaurantene blant annet avvise folk som bar «legaliseringssymboler».

Hvordan en privat forening får makt til å overstyre alkoholloven, kan man sakens lure på.

Noe av svaret ligger antagelig i at foreningen for alle praktiske formål er blitt oppfattet som «politiet».

Gjengs i politiet

Dette samrøret er sakens kjerne. Dobbeltroller som kan føre til påstander om interessekonflikter, skal unngås, heter det i politiets etiske retningslinjer.

Men strenge regler for hva politifolk kan påta seg av verv og kurs gjelder tydeligvis ikke NNPF. Det er nærliggende å tolke dette til at også politiet i praksis har oppfattet foreningen som lovens forlengede arm.

NNPFs synspunkter har nok vært ganske gjengs i politiet også. Den forrige riksadvokaten var æresmedlem i foreningen. Den nåværende politidirektøren snakker som om hun er det.

Lenge var det oppfattet som uproblematisk at politiet hadde et slags narkotikapolitisk underbruk som kjempet for straffe- og kontrollinjen.

Konsekvent linje

For det skal organisasjonen ha: Linjen har vært konsekvent siden oppstarten i 1991. På 90-tallet dreide det seg også om «kampen mot hasjliberalerne». NNPF foreslo tvungen narkotesting av alle landets arbeidstagere. Den ropte varsku mot for lave straffer i narkotikasaker. Og gikk til kamp mot narkotikaforherligelse i TV. På 2000-tallet dreide det seg om motstand mot sprøyterom og bønders hampdyrking.

Foreningen har altså en lang tradisjon som narkotikapolitisk aktør. Problemet er bare at mye av det organisasjonen forfekter, er omstridt i 2021.

Det er en ruspolitisk brytningstid.

Regjeringen ønsker en politikk som er stikk i strid med Norsk Narkotikapolitiforenings preferanser. NNPF er kort og godt i ferd med å miste hegemoniet etter å ha blitt behandlet som autoritet i flere tiår.

Nytt navn og ny rolle

Politifolk må få lov til å være med i foreninger så lenge det ikke skader tilliten til politiet. Det finnes én for rusliberale politifolk også. Men det virkelig problematiske er rollen NNPF har i politietaten.

Politiet bør kutte båndene, i form av pengestøtte, administrativ tilrettelegging og organisatorisk samarbeid. Politiets innsats mot narkotika må gjøres av politiet. Om ikke politidirektør Benedicte Bjørnland ser at hun må rydde opp, må justisminister Monica Mæland (H) instruere henne.

Og så må et enkelt grep på plass med én gang. Norsk Narkotikapolitiforening må få et annet navn. Et som minsker faren for forveksling, som både foreningen og politiet sier de er så opptatt av å unngå.

Det er tross alt straffbart å utgi seg for å ha offentlig myndighet når man ikke har det.